

La realitat del coneixement de la normativa catalana en arribar a la universitat: possibles causes i solucions –

Carme Bach [9 de febrer de 2017 eapc1 comentari](#)

L'ingrés a la universitat suposa un canvi en la vida de l'alumnat, que ha d'adaptar-se a les noves exigències dels graus i a nous hàbits d'estudi. Seria d'esperar que aquests estudiants que entren a la universitat després d'haver superat amb èxit la selectivitat ho fessin amb totes les garanties per poder iniciar el curs, és a dir, que tinguessin ben adquirides totes les competències i coneixements que se suposa que s'han treballat prèviament a l'educació secundària obligatòria (ESO), d'una banda, i a l'educació secundària postobligatòria (batxillerat), d'una altra. Però hi ha evidències que indiquen que la realitat és una altra i que, en matèria de llengua, els estudiants arriben amb moltes mancances i, el que encara és pitjor, no en són conscients.

Aquest fet encara és més alarmant si ens centrem en l'alumnat que accedeix a estudis en què la llengua catalana és un eix vertebrador, atès que en el futur serà la seva eina principal de treball. Ens referim a estudiants de filologia, traducció i interpretació, educació, llengües aplicades o periodisme.

Els estudis sobre les mancances

Alguns treballs sobre les mancances amb què accedeixen els estudiants a la universitat (Bach i Bernal, 2015; Casas i Comajoan, 2015; Cicres *et al.*, 2009; Costa i Labèrnia, 2014; Rosselló, 2014; entre d'altres) assenyalen que, entre els problemes que tenen els alumnes per escriure i parlar correctament la llengua catalana, hi ha errors tant d'un grau elevat de dificultat, perquè es tracta de qüestions controvertides sobre sintaxi normativa en què ni els lingüistes fins ara s'han posat d'acord, com d'un grau de dificultat molt menor, ja que es consideren coneixements bàsics de la llengua.

Entre els errors més bàsics que comet l'alumnat de primer curs dels graus, trobem els problemes amb l'accentuació, també amb els famosos diacrítics, és clar, però també amb la normativa bàsica. Un dels problemes pel que fa a l'accentuació és que alguns estudiants, evidentment no tots, semblen no tenir clar el sistema de separació sil·làbica del català i, per tant, **no reconeixen com a esdrúixols mots com ciència** i, en conseqüència, no els accentuen. Un altre problema és que desconeixen que hi ha una norma que diu que la majoria de paraules que duen accent sobre la e o la o en una determinada posició acostumen a dur sempre accent obert o tancat i, en conseqüència, les accentuen malament.

Encara amb relació a l'ortografia, un altre dels errors bàsics que s'observen és el poc domini de l'apostrofació, sobretot amb paraules femenines, ja siguin començades per i o u o, fins i tot, per o. El que passa és que no es recorden de **la norma de no apostrofació**

davant de paraules femenines començades per *i* o *u* àtones, o la confonen i l'apliquen a totes les paraules femenines que tenen una *i* o una *u* inicials, siguin o no àtones, i, a més, apliquen aquesta norma també a les paraules començades amb la lletra *o* en posició àtona, és a dir, confonen la fonètica amb l'ortografia. Realment sorprèn que aquests siguin els errors d'ortografia més freqüents en els estudiants de primer curs universitari perquè tant l'accentuació com l'apostrofació es treballen des de quart curs de primària i se segueixen treballant durant tota l'ESO i el batxillerat.

La morfologia no és un aspecte tan conflictiu, ja que sembla que els estudiants la tenen més ben assimilada, tot i que hi ha alguns problemes amb els adjectius de doble terminació del tipus *correcte / correctà*.

La sintaxi és un dels punts febles més rellevants en accedir a la universitat, juntament amb el poc domini de la puntuació. Pel que fa a la sintaxi, la casuística d'errors és molt més àmplia que no pas a l'ortografia i a la morfologia. Destaquen els problemes amb els pronoms febles i relatius i amb les preposicions que entren en contacte amb una conjunció. Quant als pronoms febles, l'error més habitual són les construccions pleonàstiques, en què un mateix element sintàctic apareix dues vegades a la mateixa frase sense que hi hagi cap canvi de l'ordre bàsic que justifiqui l'aparició d'un pronom de represa (*Li he explicat al meu professor [...]* vs. la forma correcta *Ø He explicat al meu professor [...]*). Si ens fixem en els pronoms relatius, trobem problemes en casos de complements de règim verbal, en què els estudiants tendeixen a no accentuar el *què* tònic i a posar un article entre la preposició regida pel verb i el relatiu tònic (*la classe a la que m'ha tocat assistir [...]* vs. la forma correcta *la classe a què m'ha tocat assistir*). Juntament amb aquests errors hi ha problemes amb el canvi i caiguda de preposició quan se'ls demana que produeixen textos formals (*Des de que vaig començar el grau [...]* vs. la forma correcta *Des que vaig començar el grau [...]*).

Pel que fa a la puntuació, els problemes amb què accedeixen a la universitat els estudiants de primer curs són considerables i, a més, no en són conscients, fet que en dificulta la millora. Els problemes apareixen perquè en moltes ocasions traslladen les pauses que en el canal oral es fan entre subjecte i predicat o entre verb i complement directe a començament en el canal escrit i, en canvi, ometen comes que en l'oral se solen marcar amb una entonació diferent. Segons el currículum d'ESO del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, aquest aspecte es treballa durant diversos cursos, tant en textos orals com escrits.

Finalment, són també molt alarmants els problemes d'expressió que tenen alguns estudiants, encara que no la majoria —sortosament— perquè són qüestions que costa molt més de corregir, ja que estan relacionades amb la coherència i la cohesió interna de les oracions i no hi ha cap norma escrita que se'ls pugui ensenyar més que demanar-los constància en l'escriptura i la lectura.

L'article continua a <http://eapc-rld.blog.gencat.cat/2017/02/09/la-realitat-del-coneixement-de-la-normativa-catalana-en-arribar-a-la-universitat-possibles-causes-i-solucions-carne-bach/>